

Warszawa, dnia 9 września 2022 r.

Poz. 1902

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 6 sierpnia 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie składowisk odpadów

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. poz. 523), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 marca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. poz. 673).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje odnośnika nr 2 oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie składowisk (Dz. U. poz. 673), które stanowią:

„²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 9 grudnia 2020 r. pod numerem 2020/0778/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).”

„§ 2. 1. Wymagań określonych w § 2 ust. 1 pkt 9 i 11 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem nie stosuje się do składowiska odpadów, dla którego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. Wymagania określonego w § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem nie stosuje się do rozbudowy składowiska odpadów prowadzonego w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Rekultywacja składowiska odpadów, w odniesieniu do którego decyzja o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części albo decyzja o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części została wydana przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, jest prowadzona zgodnie z tymi decyzjami, do czasu jej zakończenia.

4. Przepisu § 15 ust. 2 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem nie stosuje się, jeżeli w ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę składowiska odpadów, wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, dopuszczono powierzchnię kwatery składowiska inną niż określona w § 15 ust. 2 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”

Minister Klimatu i Środowiska: *A. Moskwa*

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – klimat, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska
z dnia 6 sierpnia 2022 r. (Dz. U. poz. 1902)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 30 kwietnia 2013 r.

w sprawie składowisk odpadów²⁾

Na podstawie art. 124 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250 i 1726) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji, budowy i prowadzenia składowisk odpadów, jakim odpowiadają poszczególne typy składowisk odpadów;
- 2) zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowiska odpadów.

§ 2. 1. Składowiska odpadów niebezpiecznych oraz składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie mogą być lokalizowane:

- 1)³⁾ na obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych oraz w strefach ochronnych ujęć wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 2) na obszarach otulin parków narodowych i rezerwatów przyrody;
- 3) na obszarach lasów ochronnych;
- 4)⁴⁾ w dolinach rzek, w pobliżu zbiorników wód śródlądowych, na terenach źródliskowych, bagiennych i podmokłych, w obszarach mis jeziornych i w strefach krawędziowych oraz na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, o których mowa w art. 169 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.⁵⁾);
- 5) w strefach osuwisk i zapadlisk terenu, w tym powstałych w wyniku zjawisk krasowych, oraz zagrożonych lawinami;
- 6) na terenach o nachyleniu powyżej 10°;
- 7) na terenach zaangażowanych glacictektonicznie lub tektonicznie, poprzecinanych uskokami, spękanych lub uszczelnionych;
- 8) na terenach wychodni skał zwięzłych porowatych, skrasowiałych i skawernowanych;
- 9)⁶⁾ na glebach klas bonitacji I–III oraz na glebach pochodzenia organicznego;
- 10) na terenach, na których mogą wystąpić deformacje ich powierzchni na skutek szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego;

¹⁾ Obecnie działem administracji rządowej – klimat kieruje Minister Klimatu i Środowiska, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228);
- 2) dyrektywy Rady 2011/97/UE z dnia 5 grudnia 2011 r. zmieniającej dyrektywę 1999/31/WE w odniesieniu do szczegółowych kryteriów składowania ręci metalicznej uznanej za odpady (Dz. Urz. UE L 328 z 10.12.2011, str. 49).

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. poz. 673), które weszło w życie z dniem 13 maja 2021 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2368 oraz z 2022 r. poz. 88, 258, 855, 1079 i 1549.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 11)⁷⁾ w strefach ochrony uzdrowiskowej „A” i „B”, o których mowa w art. 38 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1301);
- 12) na obszarach górniczych utworzonych dla kopalin leczniczych;
- 13) na obszarach określonych na podstawie odrębnych przepisów.

2.⁸⁾ Składowiska odpadów obojętnych nie mogą być lokalizowane na obszarach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–6, 9 i 11–13.

3.⁸⁾ Minimalna odległość składowiska odpadów niebezpiecznych lub składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne od budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88, 1557, 1768, 1783 i 1846), mierzona od krawędzi kwatery składowiska odpadów, jest ustalana zgodnie z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dotyczącym danego składowiska odpadów.

4. Wymagania określone w ust. 1–3 stosuje się także w przypadku rozbudowy składowisk odpadów.

5.⁹⁾ W przypadku składowisk odpadów zarządzanych przez wytwórców odpadów dopuszcza się ich lokalizowanie na glebach klasy bonitacji III, jeżeli w ewidencji gruntów i budynków w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 oraz z 2022 r. poz. 1846) grunt określono jako tereny przemysłowe.

§ 3. 1. Na obszarze planowanego składowiska odpadów i jego otoczenia przeprowadza się badania hydrologiczne i geologiczne. Wyniki badań hydrologicznych oraz zatwierdzoną dokumentację geologiczno-inżynierską i hydrogeologiczną, zgodną z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących dokumentacji geologiczno-inżynierskiej i hydrogeologicznej, dołącza się do wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla składowiska odpadów.

2. Zakres badań hydrologicznych powinien uwzględniać:

- 1) inwentaryzację wszystkich cieków powierzchniowych i wód penetrujących obszar planowanego składowiska odpadów i jego otoczenia i naniesienie ich na mapę w skali 1:5000; prace te należy wykonać w najmniej korzystnych warunkach hydrologicznych – w okresie wysokich stanów wód;
- 2) wykonanie bilansu hydrologicznego ilości wód wchodzących i wychodzących ze składowiska odpadów w trakcie jego eksploatacji, obejmującego następujące elementy:
 - a)¹⁰⁾ średnią roczną wielkość opadów z wielolecia obejmującego okres przynajmniej 30 lat, na podstawie danych z najbliższej położonej stacji meteorologicznej posiadającej takie dane,
 - b)¹¹⁾ roczną wielkość najwyższego opadu z okresu ostatnich 30 lat, na podstawie danych z najbliższej położonej stacji meteorologicznej posiadającej takie dane,
 - c) przypuszczalną ilość wody zawartej w przewidzianych do składowania odpadach,
 - d) przypuszczalną ilość wody, jaka może być wchłonięta przez składowane odpady,
 - e) parowanie terenowe.

3. Zakres badań geologicznych powinien uwzględniać:

- 1) rozpoznanie budowy geologicznej terenu planowanego składowiska odpadów i jego otoczenia na podstawie co najmniej pięciu otworów badawczych o głębokości wystarczającej do zbadania warstwy wodonośnej i warstwy izolującej, z tym że minimalna ilość rdzeniowanych otworów badawczych powinna wynosić jeden otwór na 1 ha badanego terenu;
- 2) pobranie próbek oraz wykonanie analizy uziarnienia oraz laboratoryjnego oznaczenia współczynnika filtracji k z każdej warstwy stanowiącej wydzielenie litologiczne;
- 3) przeprowadzenie obserwacji hydrogeologicznych oraz wykonanie polowych pomiarów współczynnika filtracji k w każdym otworze badawczym;

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a tiret czwarte rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 4) zbadanie przestrzennej budowy górotworu w obszarze planowanego składowiska odpadów i jego otoczenia za pomocą metod geofizycznych, w szczególności metodą elektrooporową lub metodą sejsmiczną;
- 5) ustalenie pojemności sorpcyjnej gruntu.

4. Przepisów ust. 1 dotyczących badań hydrologicznych oraz ust. 2 nie stosuje się do składowisk odpadów obojętnych.

§ 4. 1.¹²⁾ Składowisko odpadów lokalizuje się tak, aby miało barierę geologiczną, uszczelniającą podłoże i ściany boczne.

2. Minimalna miąższość i wartość współczynnika filtracji k bariery geologicznej dla składowiska odpadów wynosi:¹³⁾

- 1) niebezpiecznych – miąższość nie mniejsza niż 5 m, współczynnik filtracji $k \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s;
- 2) innych niż niebezpieczne i obojętne – miąższość nie mniejsza niż 1 m, współczynnik filtracji $k \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s;
- 3) obojętnych – miąższość nie mniejsza niż 1 m, współczynnik filtracji $k \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s.

3. Bariera geologiczna powinna mieć rozciągłość poziomą przekraczającą obszar projektowanego składowiska odpadów.

4. Przewidywany najwyższy piezometryczny poziom wód podziemnych powinien być co najmniej 1 m poniżej poziomu projektowanego wykopu dna składowiska.

4a.¹⁴⁾ W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 4, dopuszcza się obniżenie przewidywanego najwyższego piezometrycznego poziomu wód podziemnych w sposób sztuczny – wyłącznie przy użyciu metod grawitacyjnych, do poziomu określonego w ust. 4.

5.¹⁵⁾ Jeżeli bariera geologiczna nie spełnia w sposób naturalny warunków, o których mowa w ust. 2–4, może zostać uzupełniona sztucznie wykonaną barierą geologiczną o minimalnej miąższości 0,5 m, zapewniającą przepuszczalność nie większą niż określona w ust. 2, wykonaną w taki sposób, aby procesy osiadania na składowisku odpadów nie mogły spowodować jej zniszczenia.

6.¹⁶⁾ Pomiary współczynnika filtracji k bariery geologicznej wykonuje się co najmniej dwiema metodami, w tym minimum jedną polową, zależnie od warunków geologiczno-inżynierskich.

7.¹⁶⁾ Uzupełnieniem bariery geologicznej jest izolacja syntetyczna, zaprojektowana w sposób uwzględniający skład chemiczny odpadów i warunki geotechniczne składowania; izolacja syntetyczna nie może stanowić elementu stabilizacji zboczy składowiska.

§ 5. 1. Składowisko odpadów niebezpiecznych oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wyposaża się w system drenażu wód odciekowych, zaprojektowany w sposób zapewniający jego niezawodne funkcjonowanie, w trakcie eksploatacji składowiska oraz przez co najmniej trzydzieści lat od dnia jego zamknięcia.

2. System drenażu wód odciekowych ze składowiska odpadów umożliwiający konserwację i kontrolę jego stanu wykonuje się powyżej izolacji syntetycznej, o której mowa w § 4 ust. 7. System ten składa się z warstwy drenażowej wykonanej z materiału żwirowo-piaszczystego lub z innych materiałów o podobnych właściwościach o wartości współczynnika filtracji k większej niż 1×10^{-4} m/s i miąższości rzeczywistej nie mniejszej niż 0,5 m; w warstwie drenażowej umieszcza się system drenażu głównego odprowadzającego wody odciekowe do głównego kolektora.

3. Zbocza składowiska odpadów wyposaża się w system drenażu umożliwiający spływ wód odciekowych do głównego systemu drenażu.

§ 6. 1. W przypadku wydzielenia na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne części przeznaczonej do składowania odpadów niebezpiecznych, część tę wyposaża się w odrębny system drenażu.

2. Część przeznaczoną do składowania odpadów niebezpiecznych na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wykonuje się w sposób uniemożliwiający kontakt odpadów niebezpiecznych z innymi odpadami.

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹³⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 3 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 3 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 7. 1. Wokół składowiska odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne umieszcza się zewnętrzny system rowów drenażowych uniemożliwiający dopływ wód powierzchniowych i podziemnych do składowiska odpadów.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli z przeprowadzonych badań, o których mowa w § 3, wynika, że zewnętrzny system rowów drenażowych nie jest konieczny.

§ 8.¹⁷⁾ 1. Składowisko odpadów, na którym przewiduje się składowanie odpadów ulegających biodegradacji, wyposaża się w instalację do odprowadzania gazu składowiskowego, zaprojektowaną w sposób zapewniający jej prawidłowe funkcjonowanie w trakcie eksploatacji składowiska oraz przez co najmniej trzydzieści lat od dnia jego zamknięcia.

2. Gaz składowiskowy poddaje się obróbce, w szczególności oczyszcza się i wykorzystuje do celów energetycznych, a jeżeli jest to niemożliwe – spala w pochodni.

§ 9.¹⁷⁾ Składowisko odpadów zabezpiecza się tak, aby uniemożliwić dostęp osób nieuprawnionych oraz nielegalny dowóz odpadów na składowisko.

§ 10. 1. Składowisko odpadów otacza się pasem zieleni złożonym z drzew i krzewów, w celu ograniczenia do minimum niedogodności i zagrożeń powstających na składowisku odpadów w wyniku emisji odorów i pyłów, roznoszenia odpadów przez wiatr, hałasu i ruchu drogowego, oddziaływania zwierząt, tworzenia się aerozoli oraz pożarów.

2. Minimalna szerokość pasa zieleni wynosi 10 m.

3. Dla składowisk odpadów, na których są składowane wyłącznie odpady inne niż komunalne, konieczność wykonania pasa zieleni, jego szerokość i usytuowanie uzależnia się od uciążliwości i lokalizacji składowiska.

§ 11. Składowisko odpadów, na którym przewiduje się składowanie odpadów ulegających biodegradacji, wyposaża się w urządzenia do mycia i dezynfekcji kół pojazdów opuszczających obiekt.

§ 12. Składowisko odpadów wyposaża się w system umożliwiający pomiar masy odpadów przyjmowanych na składowisko, w szczególności składowisko odpadów, na które odpady są dostarczane transportem kołowym, wyposaża się w wagę samochodową.

§ 13. Eksploatacja składowiska odpadów powinna zapewniać:

- 1)¹⁸⁾ ograniczenie powierzchni składowanych odpadów ekspozycyjnych na oddziaływanie warunków atmosferycznych, o ile jest to konieczne dla ograniczania zanieczyszczenia powietrza, w tym pylenia i uciążliwości zapachowej;
- 2) przeciwdziałanie rozwiewaniu odpadów;
- 3) gromadzenie wód odciekowych i poddawanie ich oczyszczaniu w stopniu umożliwiającym ich przyjęcie na oczyszczalnię ścieków lub odprowadzenie do wód lub do ziemi;
- 4) stateczność geotechniczną składowanych odpadów;
- 5)¹⁹⁾ przeciwdziałanie niekontrolowanym emisjom gazu składowiskowego oraz nagromadzeniu gazu składowiskowego w masie odpadów, w tym utrzymywanie drożności instalacji do odprowadzania gazu składowiskowego;
- 6)¹⁹⁾ przeciwdziałanie powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru.

§ 14. 1. Wody odciekowe ze składowisk odpadów niebezpiecznych oraz ze składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne gromadzi się w specjalnych zbiornikach lub bezpośrednio odprowadza do kanalizacji.

2. Pojemność zbiorników do gromadzenia wód odciekowych oblicza się na podstawie bilansu hydrologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2.

3. Na składowiskach, na których są składowane odpady ulegające biodegradacji, dopuszcza się wykorzystywanie wód odciekowych do celów technologicznych w ilościach wynikających z rocznego bilansu hydrologicznego, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 5 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 15. 1. Na składowisku odpadów wydziela się kwatery o objętości określonej w projekcie budowlanym składowiska odpadów.

2.²⁰⁾ Powierzchnia kwatery przeznaczony do składowania odpadów niebezpiecznych jest liczona na poziomie maksymalnej rzędnej składowanych odpadów i nie może przekraczać 2500 m².

3. W przypadku składowania odpadów ulegających biodegradacji eksploatację następczej kwatery można rozpocząć po uzyskaniu zgody na zamknięcie wydzielonej części składowiska odpadów.

§ 16. 1. Do wykonania warstwy izolacyjnej, o której mowa w art. 129 ust. 4 pkt 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, mogą być użyte materiały niebędące odpadami lub odpady.

2. Rodzaje odpadów obojętnych dopuszczone do zastosowania do wykonania warstwy izolacyjnej określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Do wykonania warstwy izolacyjnej dopuszcza się zastosowanie innych rodzajów odpadów, jeżeli na podstawie badań stwierdzono, że spełniają kryteria dopuszczenia odpadów obojętnych do składowania na składowisku odpadów obojętnych, określonych w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 118 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

4. Odpady, o których mowa w ust. 2 i 3, przed zastosowaniem poddaje się kruszeniu, o ile jest to konieczne, w celu dostosowania ich do zastosowania jako warstwy izolacyjnej.

5. Do wykonania warstwy izolacyjnej nie stosuje się odpadów tego samego rodzaju co rodzaj odpadów składowanych na danym składowisku odpadów.

6. Maksymalna grubość warstwy izolacyjnej wynosi 30 cm, przy czym udział warstwy izolacyjnej w stosunku do warstwy składowanych odpadów nie przekracza 15%.

7. Odpady, o których mowa w ust. 2, mogą być użyte także do budowy tymczasowych dróg dojazdowych na składowisku odpadów; szerokość tych dróg nie może przekroczyć 4 m, a grubość warstwy użytych odpadów – 30 cm.

8. W przypadku eksploatacji nadpoziomowego składowiska odpadów, do budowy skarp, w tym obwałowań, kształtowania korony składowiska, a także wykonywania okrywy rekultywacyjnej (biologicznej), dopuszcza się wykorzystanie odpadów, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 17. 1.²¹⁾ Rekultywację wykonuje się zgodnie z harmonogramem prac związanych z rekultywacją składowiska odpadów, określonym w decyzji w sprawie wyrażenia zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części albo w decyzji w sprawie zamknięcia składowiska odpadów lub jego wydzielonej części. Prace rekultywacyjne wykonuje się w sposób zabezpieczający wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze przed szkodliwym oddziaływaniem składowiska odpadów, integrujący obszar składowiska odpadów z otaczającym środowiskiem oraz umożliwiającą obserwację wpływu składowiska odpadów na środowisko. Do rekultywacji stosuje się materiały niebędące odpadami lub odpady określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2.²¹⁾ Po dniu zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów niebezpiecznych lub jego wydzielonej części składowisko odpadów lub jego wydzieloną część zabezpiecza się przed infiltracją wód opadowych przez uszczelnienie jego powierzchni, w sposób uwzględniający proces osiadania składowiska odpadów i minimalizujący powstawanie zastoisk wodnych oraz osuwisk warstwy biologicznej.

3. Uszczelnienie, o którym mowa w ust. 2, wykonuje się z następujących warstw, poczynając od najniższej:

- 1) warstwa ekranująca złożona z warstwy mineralnej o wartości współczynnika filtracji k nie większej niż 1×10^{-9} m/s oraz izolacji syntetycznej; miąższość warstwy ekranującej wynosi co najmniej 0,5 m;
- 2) warstwa drenażowa, żwirowo-piaszczysta o wartości współczynnika filtracji k większej niż 1×10^{-4} m/s, z systemem drenów, o miąższości nie mniejszej niż 0,5 m;
- 3) wierzchnia warstwa ziemna o miąższości nie mniejszej niż 1 m, z żyzną warstwą gleby pozwalającą na wegetację roślin.

4. Po dniu zaprzestania przyjmowania odpadów do składowania na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne lub składowisku odpadów obojętnych, lub na ich wydzielone części, skarpy oraz powierzchnię korony składowiska porządkuje się i zabezpiecza przed erozją wodną i wietrzną przez wykonanie odpowiedniej okrywy rekultywacyjnej, której konstrukcja jest uzależniona od właściwości odpadów.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

5.²²⁾ Minimalna miąższość okrywy rekultywacyjnej dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne jest nie mniejsza niż 1 m oraz umożliwia powstanie i utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej.

§ 18. 1. Na koronie składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie mogą być budowane budynki przez okres pięćdziesięciu lat od dnia zamknięcia składowiska, wykonywane wykopy, instalacje naziemne i podziemne, z wyłączeniem instalacji związanych z funkcjonowaniem składowiska.

2.²³⁾ Okres pięćdziesięciu lat od dnia zamknięcia składowiska odpadów może być skrócony, jeżeli z ekspertyzy geotechnicznej oraz z ekspertyzy sanitarnej wynika, że prowadzenie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne prac, o których mowa w ust. 1, nie spowoduje zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

3.²³⁾ Ekspertyza sanitarna wymaga uzgodnienia z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym i zawiera informacje o aktualnym wpływie składowiska odpadów na zdrowie i życie ludzi i na środowisko pod względem higienicznym i zdrowotnym oraz informacje o zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzi i dla środowiska planowanych prac, o których mowa w ust. 1.

§ 19. 1. Składowiska odpadów niebezpiecznych lub ich wydzielone części na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych pochodzących z budowy, remontu i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wymienionych w katalogu odpadów, oznaczonych kodami:

- 1) 17 06 01* Materiały izolacyjne zawierające azbest lub
- 2) 17 06 05* Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

– niezawierających substancji niebezpiecznych innych niż azbest w postaci związanej wraz z włóknami związanymi czynnikiem wiążącym, w postaci nieprzekształconej, buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się.

2. Odpady, o których mowa w ust. 1, składuje się w opakowaniu, w którym zostały dostarczone na składowisko odpadów.

3. Przy składowaniu odpadów, o których mowa w ust. 1, należy spełnić następujące wymagania:

- 1) każdorazowo po umieszczeniu odpadów na składowisku odpadów ich powierzchnię zabezpiecza się przed emisją pyłów przez przykrycie izolacją syntetyczną lub warstwą ziemi;
- 2)²⁴⁾ na składowisku odpadów lub kwaterze nie prowadzi się prac mogących powodować uwalnianie włókien azbestu.

4.²⁵⁾ Składowanie odpadów, o których mowa w ust. 1, należy zakończyć na poziomie 2 m poniżej naturalnego poziomu terenu otoczenia. Następnie składowisko odpadów wypełnia się ziemią do naturalnego poziomu terenu.

5. Na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na ich wydzielonych częściach na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów, o których mowa w ust. 1, po wypełnieniu składowiska warstwą ziemi, o której mowa w ust. 4, nie mogą być budowane budynki, wykonywane wykopy, instalacje naziemne i podziemne, ani nie mogą być prowadzone roboty naruszające strukturę tego składowiska odpadów.

6. Jeżeli odpady, o których mowa w ust. 1, są składowane na jednej kwaterze, mają zastosowanie przepisy ust. 1–5.

7.²⁶⁾ Jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 1–6, wymagania, o których mowa w § 4, 5, w § 6 ust. 1, w § 7, 14 i w § 17 ust. 2 i 3, mogą zostać zmniejszone, w przypadku składowania odpadów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, o ile z raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dotyczącego danego składowiska odpadów wynika, że składowanie tych odpadów na składowisku odpadów nie stanowi zagrożenia dla gleby, wód podziemnych i wód powierzchniowych.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 9 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 20. 1. Składowiska odpadów niebezpiecznych przeznaczone do czasowego składowania odpadów rtęci metalicznej o zawartości rtęci powyżej 99,9% masy niezawierającej zanieczyszczeń mogących spowodować korozję stali węglowej lub nierdzewnej, w szczególności roztworu kwasu azotowego lub roztworu chlorku, buduje się jako osobne, oddzielne, szczelne konstrukcje stanowiące zbiorniki ze ścianami bocznymi i dachem, o odpowiedniej pojemności dostosowanej do objętości rtęci metalicznej przeznaczonej do składowania, odpowiednio powleczone w celu zabezpieczenia przed powstaniem pęknięć i szczelin, nieprzepuszczające rtęci metalicznej, z podłożem pokrytym materiałem uszczelniającym odpornym na działanie rtęci metalicznej oraz jego spadkiem (nachyleniem) umożliwiającym odprowadzanie wód odciekowych do oddzielnego zbiornika.

2. Odpady rtęci metalicznej składa się w zbiornikach, o których mowa w ust. 1, w pojemnikach w taki sposób, który umożliwia ich proste odszukanie, o maksymalnym wskaźniku wypełnienia pojemnika wynoszącym 80% jego pojemności, w celu zapewnienia odpowiedniej ilości wolnej przestrzeni i zapobieżenia pojawienia się wycieków lub stałych odkształceń pojemnika, będących wynikiem rozszerzania się cieczy z powodu wysokich temperatur.

3. Zbiorniki, o których mowa w ust. 1, powinny być lokalizowane w miejscu spełniającym co najmniej wymagania określone w § 4.

4. Zbiorniki, o których mowa w ust. 1, powinny być wyposażone w odrębny system przeciwpożarowy.

5. Pojemniki, o których mowa w ust. 2, powinny spełniać następujące warunki:

- 1) powinny być wykonane, o ile to możliwe, bez użycia spawów, z materiałów odpornych na korozję i wstrząsy, w tym ze stali węglowej (minimum ASTM A36) lub stali nierdzewnej (AISI 304, 316L);
- 2) nie przepuszczać gazów i pyłów;
- 3) zewnętrzna ich strona powinna być odporna na warunki składowania;
- 4) typ pojemnika przeszedł pozytywnie badanie na swobodny spadek oraz badanie szczelności określone w rozdziałach 6.1.5.3 i 6.1.5.4 Części 6 „Wymagania dotyczące konstrukcji i badania opakowań, dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL), dużych opakowań, cystern i kontenerów do przewozu luzem” Załącznika A Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych opublikowanej jako załącznik do oświadczenia rządowego z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. poz. 641);
- 5) nie mogą być uszkodzone, nieszczelne lub skorodowane;
- 6) powinny być oznaczone trwałą pieczęcią, w szczególności perforowaną, określającą numer identyfikacyjny pojemnika, materiał, z którego wykonano pojemnik, wagę pustego pojemnika, oznaczenie producenta oraz datę produkcji pojemnika;
- 7) posiadać trwale przymocowaną tabliczkę z numerem identyfikacyjnym certyfikatu wydanego przez wytwórcę lub posiadacza tych odpadów, zawierającego w szczególności następujące informacje:
 - a) nazwę i adres wytwórcy odpadów,
 - b) nazwisko i adres osoby odpowiedzialnej za napełnienie pojemnika,
 - c) miejsce i datę napełnienia,
 - d) informację o masie rtęci metalicznej,
 - e) informację o czystości rtęci metalicznej oraz, w razie konieczności, opis zanieczyszczeń zawierający raport z analizy,
 - f) potwierdzenie, że pojemniki były stosowane wyłącznie do transportu lub składowania rtęci metalicznej,
 - g) numery identyfikacyjne pojemników.

6. Do składowisk, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów § 17.

7. Składowiska, o których mowa w ust. 1, po zakończeniu przyjmowania odpadów do składowania, porządkuje się i zabezpiecza przed szkodliwym oddziaływaniem na wody powierzchniowe i podziemne oraz na powietrze, a także przed dostępem osób nieupoważnionych, w sposób umożliwiający obserwację wpływu składowiska na środowisko; monitoring składowiska odpadów prowadzi się do czasu przekazania do unieszkodliwienia wszystkich czasowo składowanych odpadów rtęci metalicznej.

8. Miejsce składowania pozostałe po wszystkich przekazanych do unieszkodliwienia czasowo składowanych odpadów rtęci metalicznej może zostać wykorzystane ponownie do składowania odpadów niebezpiecznych lub podlegać likwidacji.

§ 21. 1. Monitoring w fazie przedeksploatacyjnej ma na celu ocenę stanu wyjściowego (ustalenie tła) i polega na:

- 1) określeniu średnich danych meteorologicznych właściwych dla lokalizacji składowiska odpadów, wynikających z krajowej sieci meteorologicznej;
- 2) kontroli poprawności wykonania elementów składowiska odpadów służących do prowadzenia monitoringu, w szczególności na poprawności wykonania otworów obserwacyjnych dla wód podziemnych oraz ustabilizowania reperów geodezyjnych;
- 3) pomiarze i ocenie zgodności z przewidywanym w projekcie budowy składowiska odpadów poziomem wód podziemnych w wykonanych otworach obserwacyjnych;
- 4) wyznaczeniu w instrukcji prowadzenia składowiska odpadów miejsc poboru prób oraz substancji do dalszych badań monitoringowych dla gazu składowiskowego, o ile będzie on występował na składowisku odpadów, zgodnie z przewidzianym rodzajem składowanych odpadów;
- 5) wyznaczeniu w instrukcji prowadzenia składowiska odpadów miejsc poboru prób oraz parametrów wskaźnikowych do dalszych badań monitoringowych osobno dla wód powierzchniowych, odciekowych i podziemnych, zgodnie z przewidzianym rodzajem składowanych odpadów, z uwzględnieniem stwierdzonego przed rozpoczęciem eksploatacji składowiska odpadów składu wód powierzchniowych i podziemnych; dla wód podziemnych ustala się parametry wskaźnikowe jak dla wód odciekowych;
- 6) ustaleniu tła geochemicznego wód powierzchniowych i wód podziemnych w miejscach, które według zatwierdzonej instrukcji prowadzenia składowiska odpadów są wskazane do monitoringu w dalszych fazach;
- 7) wyznaczeniu w instrukcji prowadzenia składowiska odpadów miejsc pomiaru występowania oparów rtęci dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20.

2. Dla gazu składowiskowego jest wymagany monitoring następujących substancji:

- 1) metanu (CH_4);
- 2) dwutlenku węgla (CO_2);
- 3) tlenu (O_2).

3. Spośród parametrów dla wód powierzchniowych i odciekowych, o których mowa w ust. 1 pkt 5, dla składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne jest wymagany monitoring następujących parametrów wskaźnikowych:

- 1) odczyn (pH);
- 2) przewodność elektrolityczna właściwa.

4. Dla składowisk przyjmujących odpady komunalne lub odpady pochodzące z ich przetwarzania jest wymagany dodatkowo monitoring następujących parametrów wskaźnikowych:²⁷⁾

- 1) ogólny węgiel organiczny (OWO);
- 2) zawartość poszczególnych metali ciężkich, w tym miedzi (Cu), cynku (Zn), ołowiu (Pb), kadmu (Cd), chromu (Cr^{+6}) i rtęci (Hg);
- 3) suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

5. Dodatkowe parametry wskaźnikowe dla wód powierzchniowych i odciekowych, o których mowa w ust. 1 pkt 5, mogą zostać wybrane wyłącznie z listy określonej w przepisach dotyczących klasyfikacji wód (wartości wskaźników zanieczyszczeń śródlądowych wód powierzchniowych); parametry te powinny być ustalane zgodnie z przewidzianym rodzajem składowanych odpadów.

6.²⁸⁾ Pobierania próbek dokonują oraz prowadzą badania parametrów wskaźnikowych i substancji, o których mowa w ust. 1:

- 1) akredytowane laboratoria w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2021 r. poz. 1344 oraz z 2022 r. poz. 974) lub
- 2) certyfikowane jednostki badawcze, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816)

– w zakresie posiadanych akredytacji lub certyfikatów.

²⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 22. Monitoring w fazie eksploatacji polega na:

- 1) badaniu wielkości opadu atmosferycznego z pomiarów prowadzonych na terenie składowiska odpadów lub poza nim, o ile w trakcie oceny stanu wyjściowego wskazano stację meteorologiczną reprezentatywną dla lokalizacji składowiska odpadów;
- 2) pomiarze poziomu wód podziemnych w otworach obserwacyjnych;
- 3) pomiarze wielkości przepływu wód powierzchniowych;
- 4) kontroli osiadania powierzchni składowiska odpadów w oparciu o ustalone repery;
- 5) badaniu substancji i parametrów wskaźnikowych, ustalonych zgodnie z § 21 ust. 1 pkt 4 i 5, w wodach powierzchniowych, odciekowych, podziemnych i w gazie składowiskowym;
- 6) pomiarze emisji gazu składowiskowego;
- 7) kontroli struktury i składu masy składowiska odpadów pod kątem zgodności z pozwoleniem na budowę składowiska odpadów oraz instrukcją prowadzenia składowiska odpadów;
- 8) pomiarze występowania oparów rtęci dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20;
- 9) kontroli wzrokowej miejsca składowania i pojemników dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20, pod kątem wykrycia ewentualnych przecieków lub innych nieprawidłowości mogących powodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

§ 23. Monitoring w fazie poeksploatacyjnej polega na:

- 1) badaniu wielkości opadu atmosferycznego z pomiarów prowadzonych na terenie składowiska odpadów lub poza nim, o ile w trakcie oceny stanu wyjściowego lub procedury zamknięcia składowiska odpadów wskazano stację meteorologiczną reprezentatywną dla lokalizacji składowiska odpadów;
- 2) pomiarze poziomu wód podziemnych;
- 3) pomiarze wielkości przepływu wód powierzchniowych;
- 4) kontroli osiadania powierzchni składowiska odpadów w oparciu o ustalone repery;
- 5) badaniu parametrów wskaźnikowych, ustalonych zgodnie z § 21 ust. 1 pkt 4 i 5, w wodach powierzchniowych, odciekowych, podziemnych i w gazie składowiskowym;
- 6) pomiarze emisji gazu składowiskowego;
- 7) sprawdzaniu sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego;
- 8) pomiarze występowania oparów rtęci dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20;
- 9) kontroli wzrokowej miejsca składowania i pojemników dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20, pod kątem wykrycia ewentualnych przecieków lub innych nieprawidłowości mogących powodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

§ 24. 1. Badanie wielkości opadu atmosferycznego odbywa się raz dziennie w fazie eksploatacji i fazie poeksploatacyjnej.

2. Zakres parametrów wskaźnikowych oraz minimalną częstotliwość badań parametrów w poszczególnych fazach eksploatacji składowiska odpadów określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Jeżeli z wyników monitoringu prowadzonego przez okres pięciu lat od dnia zamknięcia składowiska odpadów wynika, że składowisko to nie oddziałuje na środowisko, właściwy organ może zmniejszyć częstotliwość badań poszczególnych parametrów wskaźnikowych, o których mowa w § 21 ust. 1 pkt 4 i 5, nie rzadziej jednak niż raz na dwa lata, a dla przewodności elektrolitycznej właściwej – nie rzadziej niż raz na rok; warunek ten nie dotyczy składowisk odpadów, o których mowa w § 20.

4. Pomiar wielkości przepływu i składu płynących wód powierzchniowych, o ile występują one w bezpośrednim otoczeniu składowiska odpadów, odbywa się w nie mniej niż dwóch punktach: jeden w górnym biegu każdego cieku, powyżej składowiska odpadów, drugi w dolnym biegu, poniżej składowiska odpadów.

5. Pomiar objętości i składu wód odciekowych odbywa się w każdym miejscu ich gromadzenia, przed ich oczyszczeniem.

6. Jeżeli składowisko odpadów jest wyposażone w instalację oczyszczającą wody odciekowe, w każdym miejscu odprowadzania oczyszczonych wód odciekowych ze składowiska odpadów dokonuje się pomiaru składu wód odciekowych oczyszczonych, w celu kontroli skuteczności procesu oczyszczania.

7.²⁹⁾ Pomiar emisji i składu gazu składowiskowego odbywa się:

- 1) w reprezentatywnych częściach składowiska odpadów, ustalonych w instrukcji prowadzenia składowiska odpadów;
- 2) w miejscach jego gromadzenia;
- 3) przed wlotem do instalacji do jego obróbki, w szczególności oczyszczania i wykorzystania lub unieszkodliwiania gazu składowiskowego.

8. Pomiar występowania oparów rtęci dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20, odbywa się w zbiorniku, za pomocą czujników umieszczonych przy podłożu zbiornika oraz na wysokości 1,7 m, rozmieszczonych w miejscach zapewniających miarodajny monitoring całej powierzchni zbiornika; czujniki do pomiaru powinny mieć czułość co najmniej 0,02 mg rtęci/m³; integralną częścią systemu monitorowania występowania oparów rtęci jest optyczny i dźwiękowy system alarmowy.

§ 25. 1. Ilość, głębokość oraz sposób budowy otworów do poboru prób oraz badań składu wód podziemnych określa szczegółowo pozwolenie na budowę składowiska odpadów; ilość otworów nie może być jednak mniejsza niż 3 otwory dla każdego z poziomów wodonośnych, o których mowa w ust. 2, z czego jeden powinien znajdować się na dopływie wód podziemnych, dwa pozostałe – na przewidywanym odpływie wód podziemnych.

2. Jeżeli pod składowiskiem odpadów występuje więcej niż jeden poziom wodonośny, w tym użytkowe poziomy wodonośne, konieczny jest monitoring poziomów wodonośnych do pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego łącznie.

§ 26. 1. Kontrola osiadania powierzchni składowiska odpadów polega na ocenie przebiegu osiadania powierzchni składowiska odpadów, wyznaczanemu metodami geodezyjnymi, z wykorzystaniem ustalonych reperów, oraz na ocenie stateczności zboczy określanej metodami geotechnicznymi.

2. Prowadzenie badania struktury i składu masy składowanych odpadów polega na określeniu powierzchni i objętości zajmowanej przez odpady oraz struktury składowanych odpadów.

§ 27. Dla składowisk odpadów, o których mowa w § 20, monitoring, w odniesieniu do pomiarów występowania oparów rtęci metalicznej oraz kontroli wzrokowej miejsca czasowego składowania odpadów rtęci metalicznej, w tym pojemników, jest prowadzony do czasu przekazania do unieszkodliwienia wszystkich czasowo składowanych odpadów rtęci metalicznej, a w odniesieniu do pozostałych parametrów wskaźnikowych – do upływu jednego roku po roku, w którym wszystkie czasowo składowane odpady rtęci metalicznej zostały przekazane do unieszkodliwienia, albo dwóch lat po likwidacji tego składowiska odpadów.

§ 28. 1. Jeżeli zarządzający składowiskiem odpadów wystąpi do właściwego organu o rozszerzenie listy odpadów dopuszczonych do składowania na składowisku odpadów, przed zatwierdzeniem instrukcji prowadzenia składowiska odpadów konieczne jest ponowne wykonanie oceny stanu wyjściowego z wyznaczeniem parametrów wskaźnikowych oraz, o ile którykolwiek z parametrów wskaźnikowych nie był dotychczas badany, wykonanie analizy próbek z uwzględnieniem występowania nowych parametrów wskaźnikowych.

2. W przypadku wyznaczenia nowych parametrów wskaźnikowych przepisy § 21 ust. 1 pkt 4–6 stosuje się odpowiednio.

§ 29. 1. Przepisów rozporządzenia w zakresie monitoringu wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych, gazu składowiskowego oraz osiadania składowiska odpadów nie stosuje się do składowisk odpadów, o których mowa w § 19.

2. Przepisów rozporządzenia w zakresie monitoringu wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych oraz gazu składowiskowego nie stosuje się do składowisk odpadów obojętnych.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 11 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 30. 1. Wymagań określonych w § 2 nie stosuje się do składowisk odpadów, dla których warunki zabudowy i zagospodarowania terenu ustalono przed dniem 25 kwietnia 2003 r. i budowę rozpoczęto przed dniem 12 marca 2010 r.

2. Wymagań określonych w § 4 nie stosuje się do składowiska odpadów, dla którego pozwolenie na budowę wydano przed dniem 25 kwietnia 2003 r., o ile zarządzający składowiskiem odpadów, prowadząc jego monitoring przez okres nie krótszy niż dwa lata od dnia 25 kwietnia 2003 r., wykazał brak negatywnego oddziaływania składowiska na wody powierzchniowe i podziemne.

3. Wymagań w zakresie minimalnej miąższości oraz wodoprzepuszczalności warstwy drenażowej, określonych w § 5 ust. 2, nie stosuje się do składowisk odpadów, dla których pozwolenie na budowę wydano przed dniem 25 kwietnia 2003 r. i budowę rozpoczęto przed dniem 12 marca 2010 r.

4. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o instrukcji prowadzenia składowiska odpadów, należy przez to rozumieć także decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska odpadów przez okres, na jaki została zachowana jej ważność zgodnie z art. 240 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia^{30), 31)}

³⁰⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 2 maja 2013 r.

³¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringuskładowisk odpadów (Dz. U. poz. 1858 oraz z 2010 r. poz. 1588) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. poz. 549 oraz z 2009 r. poz. 320), które utraciły moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 250 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1902)

Załącznik nr 1³²⁾

**RODZAJE ODPADÓW OBOJĘTNYCH
DOPUSZCZONE DO ZASTOSOWANIA DO WYKONANIA WARSTWY IZOLACYJNEJ**

Kod odpadów ¹⁾	Rodzaj odpadów ¹⁾ , przy czym chodzi o odpady obojętne, co do których nie zachodzi podejrzenie o ich zanieczyszczenie innymi materiałami lub odpadami, które mogą powodować zwiększone zagrożenie dla środowiska
10 06 80	Żużle sztywne i granulowane
17 01 01 ²⁾	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów
17 01 02 ²⁾	Gruz ceglany
17 01 03 ²⁾	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia
17 01 07 ²⁾	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06
ex 17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03, z wyłączeniem wierzchniej warstwy gleby i torfu oraz gleby i kamieni z miejsc skażonych
ex 20 01 99	Popioły z palenisk domowych
ex 20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie, pochodzące z ogrodów i parków, z wyłączeniem wierzchniej warstwy gleby i torfu

Objaśnienia:

- ¹⁾ Kody i rodzaje odpadów są zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.), przy czym poprzedzenie kodu odpadu literami „ex” oznacza, że kod z tym oznaczeniem obejmuje wyłącznie rodzaje odpadów określone w kolumnie drugiej tabeli.
- ²⁾ Odpady budowlane o niskiej zawartości innych materiałów, w szczególności metali, tworzyw sztucznych, gleby, substancji organicznych, drewna, gumy, z wyłączeniem odpadów:
 - skażonych nieorganicznymi lub organicznymi substancjami niebezpiecznymi podczas procesów produkcyjnych,
 - zawierających znaczące ilości powłok ochronnych na bazie substancji chloroorganicznych,
 - służących do przechowywania i stosowania innych substancji niebezpiecznych, w tym pestycydów lub rtęci.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 12 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

**RODZAJE ODPADÓW ORAZ WARUNKI ICH WYKORZYSTANIA W CELACH,
O KTÓRYCH MOWA W § 16 UST. 8 ORAZ § 17 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA**

Kod odpadów ¹⁾	Rodzaj odpadów ¹⁾	Warunki wykorzystania (odzysku)
Odpady, które mogą być stosowane do budowy skarp, w tym obwałowań, oraz kształtowania korony składowiska		
01 01 02	Odpady z wydobywania kopalni innych niż rudy metali	<p>Odzysk prowadzi się pod następującymi warunkami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) maksymalna warstwa odpadów użytych do budowy i kształtowania skarp lub kształtowania korony składowiska powinna być mniejsza niż 25 cm, przy czym warunek ten nie dotyczy zużytych opon; 2) w przypadku wykorzystania zużytych opon inne rodzaje odpadów mogą być użyte wyłącznie do grubości opony przez jej wypełnienie, przy czym zużyte opony mogą być użyte wyłącznie jednowarstwowo; 3) odpady z podgrupy 17 01 oraz odpady o kodach 10 12 08 i 10 13 82 przed ich zastosowaniem należy poddać kruszeniu; 4) odpady o kodach ex 06 03 99 i 10 01 05 mogą być wykorzystane: <ol style="list-style-type: none"> a) po wymieszaniu ich przed zastosowaniem z odpadami o kodzie 01 04 08, przy czym odpady o kodzie 10 01 05 nie mogą stanowić więcej niż 20% składu sporządzonej mieszanki i nadbudowa obwałowań z wykorzystaniem sporządzonej mieszanki nie może przekraczać każdorazowo 1,5 m, b) wyłącznie do stabilizacji, budowy lub nadbudowy obwałowań na składowiskach, c) w postaci osadników szlamów posodowych; 5) odpady o kodzie 10 01 80 mogą być wykorzystane do budowy skarp, pod warunkiem że zostaną odpowiednio zagęszczone, a prace budowlane są prowadzone zgodnie z przepisami prawa budowlanego; 6) odpady o kodzie 19 09 03 mogą być wykorzystane wyłącznie do zabezpieczenia i kształtowania skarp na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady w postaci mieszanek popiołowo-żużlowych, popiołów paleniskowych i pyłów z kotłów, z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04, oraz na składowiskach odpadów fosfogipsu i fosfogipsów wymieszanych z żużłami, popiołami paleniskowymi i pyłami z kotłów, z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04.
01 04 08	Odpady żwiru lub skruszone skały inne niż wymienione w 01 04 07	
01 04 09	Odpadowe piaski i iły	
01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	
01 04 13	Odpady powstające przy cięciu i obróbce postaciowej skał inne niż wymienione w 01 04 07	
01 04 81	Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla inne niż wymienione w 01 04 80	
ex 06 03 99	Odpady z przesiewu i przepału kamienia wapiennego	
10 01 05	Stałe odpady z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	
10 01 80	Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	
10 06 80	Żużle szybowe i granulowane	
10 09 03	Żużle odlewnicze	
10 09 06	Rdzenie i formy odlewnicze przed procesem odlewania inne niż wymienione w 10 09 05	
10 09 08	Rdzenie i formy odlewnicze po procesie odlewania inne niż wymienione w 10 09 07	
10 09 10	Pyły z gazów odlotowych inne niż wymienione w 10 09 09	
10 09 12	Inne cząstki stałe niż wymienione w 10 09 11	
10 10 06	Rdzenie i formy odlewnicze przed procesem odlewania inne niż wymienione w 10 10 05	
10 10 08	Rdzenie i formy odlewnicze po procesie odlewania inne niż wymienione w 10 10 07	
10 10 10	Pyły z gazów odlotowych inne niż wymienione w 10 10 09	
10 12 08	Wybrakowane wyroby ceramiczne, cegły, kafle i ceramika budowlana (po przeróbce termicznej)	
10 13 82	Wybrakowane wyroby	
16 01 03	Zużyte opony	
16 11 04	Okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów metalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 03	

17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	
17 01 02	Gruz ceglany	
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	
ex 17 01 80	Usunięte tynki	
ex 17 01 81	Elementy betonowe i kruszywa niezawierające asfaltu	
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	
17 05 08	Tłuczeń torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07	
19 09 02	Osady z klarowania wody	
19 09 03	Osady z dekarbonizacji wody	
19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	
Odpady, które mogą być stosowane do wykonywania rekultywacji przez wykonanie okrywy rekultywacyjnej (biologicznej)		
01 04 12	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni inne niż wymienione w 01 04 07 i 01 04 11	<p>Odzysk prowadzi się pod następującymi warunkami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) grubość warstwy stosowanych odpadów powinna być uzależniona od planowanych obsiewów lub nasadzeń; grubość ta nie może przekraczać 1 m w przypadku nasadzeń niskich lub 2 m w przypadku nasadzeń drzewiastych; 2) odpady o kodach: 10 01 01, 10 01 02, 10 01 03, 10 01 15 i 10 01 80 przed wykorzystaniem należy wymieszać w proporcji 1:1 z odwodnionymi ustabilizowanymi komunalnymi osadami ściekowymi; 3) komunalne osady ściekowe wykorzystywane do wykonywania okrywy rekultywacyjnej nie mogą przekraczać warunków dotyczących jakości, w tym zawartości: metali ciężkich, substancji organicznej, azotu ogólnego, fosforu ogólnego, wapnia i magnezu, obecności bakterii chorobotwórczych z rodzaju <i>Salmonella</i>, łącznej liczby żywych jaj pasożytów jelitowych <i>Ascaris</i> sp., <i>Trichuris</i> sp., <i>Toxocara</i> sp. oraz wartości pH dla komunalnych osadów ściekowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 96 ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.) dla komunalnych osadów ściekowych stosowanych przy dostosowywaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
02 03 80	Wytłoki, osady i inne odpady z przetwórstwa produktów roślinnych (z wyłączeniem 02 03 81)	
02 07 80	Wytłoki i osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary	
06 05 03	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 06 05 02	
10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	
10 01 02	Popioły lotne z węgla	
10 01 03	Popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej	
10 01 15	Popioły paleniskowe, żużle i pyły z kotłów ze współpalania inne niż wymienione w 10 01 14	
10 01 80	Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	
17 05 06	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	
19 05 03	Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania)	
19 08 05	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	

19 08 12	Szlamy z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych inne niż wymienione w 19 08 11	4) odpady o kodzie 06 05 03 mogą być wykorzystane wyłącznie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady fosfogipsu i fosfogipsów wymieszane z odpadami o kodzie 10 01 01;
19 09 03	Osady z dekarbonizacji wody	
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	
		5) odpady o kodach 19 09 03 i 19 08 12 mogą być wykorzystane wyłącznie do zabezpieczenia i kształtowania skarp na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady w postaci mieszanek popiołowo-żuźlowych, popiołów paleniskowych i pyłów z kotłów, z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04, oraz na składowiskach odpadów fosfogipsu i fosfogipsów wymieszanych z żuźłami, popiołami paleniskowymi i pyłami z kotłów, z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04.

Objaśnienie:

- ¹⁾ Kody i rodzaje odpadów są zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, przy czym poprzedzenie kodu odpadu literami „ex” oznacza, że kod z tym oznaczeniem obejmuje wyłącznie rodzaje odpadów określone w kolumnie drugiej tabeli.

Załącznik nr 3

ZAKRES PARAMETRÓW WSKAŹNIKOWYCH ORAZ MINIMALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ BADAŃ PARAMETRÓW WSKAŹNIKOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH FAZACH EKSPLOATACJI SKŁADOWISKA ODPADÓW

Lp.	Parametr wskaźnikowy	Minimalna częstotliwość badań		
		faza przedeksploatacyjna	faza eksploatacyjna	faza poeksploatacyjna
1	Wielkość przepływu wód powierzchniowych	jednorazowo	co 3 miesiące	co 6 miesięcy
2	Skład wód powierzchniowych	jednorazowo	co 3 miesiące	co 6 miesięcy
3	Objętość wód odciekowych	brak	co 1 miesiąc	co 6 miesięcy
4	Skład wód odciekowych	brak	co 3 miesiące	co 6 miesięcy
5	Poziom wód podziemnych	jednorazowo	co 3 miesiące	co 6 miesięcy
6	Skład wód podziemnych	jednorazowo	co 3 miesiące	co 6 miesięcy
7	Emisja gazu składowiskowego	brak	co 1 miesiąc	co 6 miesięcy
8	Skład gazu składowiskowego	brak	co 1 miesiąc	co 6 miesięcy
9 ³³⁾	Sprawność systemu odprowadzania gazu składowiskowego	brak	co 12 miesięcy	co 12 miesięcy
10	Osiadanie składowiska	brak	co 12 miesięcy	co 12 miesięcy
11	Występowanie oparów rtęci	brak	pomiar ciągły	pomiar ciągły
12	Kontrola wzrokowa miejsca składowania rtęci i pojemników	brak	co 1 miesiąc	co 1 miesiąc
13	Struktura i skład masy odpadów	brak	co 12 miesięcy	brak

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.